

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Átadott fotó alapján készült akvarell szerzői jogi védelme; a fizetendő jogdíj

Ügyszám: SZJSZT 39/2006

A bíróság által feltett kérdések:

1. Az előszerkesztett képek után a felperes által készített 11 db akvarell szerzői jogi védelem tárgyát képező alkotásnak tekintendő-e?
2. A szerzői díj a felperes teljesítményére figyelemmel, alkotásával arányban állóan reálisan milyen értékhatárok között állapítható meg a
 - ... egyedi könyvkülönlegesség
 - ... képes asztali naptár
 - ... képes falinaptár vonatkozásában.
3. A 11 db elkészített akvarell tekintetében követelt 18.333,- Ft/db alkotói díj reális-e a felperes által nyújtott teljesítményre figyelemmel (Szjt. 9. §)?
4. A szakértő egyéb észrevétele.

Az eljáró tanács szakvéleménye:

Ad 1. A 11 darab akvarell egyértelműen szerzői jogi védelem alatt álló alkotás. Az a körülmény, hogy a megrendelő számítógépes lemezen átadta az ábrázolni kért épületek, illetve egyéb témák fotóját, nem bír jelentőséggel az elkészült alkotások vonatkozásában.

A fotón megadott téma egyébként bevett szakmai megoldás, közel sem ismeretlen a képzőművészet területén.

A szerzői jogi védelem alá tartozás kérdését az elkészült mű dönti el, azaz az alkotó a megadott feladatot egyéni, eredeti módon oldotta-e meg, vagy sem. Tehát megfelel-e a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 1. § (3) bekezdése első mondatának: „A szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó, egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg.” *Az akvarellek egyéni és eredeti, s a peranyagból egyértelműen megállapítható, hogy azokat a felperes készítette.*

Az alkotó az akvarellek elkészítése során egyedi hangot ütött meg, a fotók felhasználása egyáltalán nem „érződik” a kész műveken.

Ad 2. A szerzői díj a felek megállapodásának kérdése, azt semmilyen jogszabály, egyéb rendelkezés nem írja elő.

Tekintettel arra, hogy a per tárgyát képező ügyben a felek nem állapodtak meg előre a jogdíjban, az eljáró tanács csak oly módon tud a díjazás mértékével kapcsolatban véleményt

alkotni, hogy a HUNGART Vizuális Művészek Közös Jogkezelő Társasága Egyesület éves Díjszabását (Magyar Közlöny 200/24. szám) veszi alapul. E Díjszabás természetesen csak a HUNGART és a művek másodfelhasználásához hozzájárulást kérők közötti jogviszonyban kötelező, de hasonló adatként esetünkben is használható.

A Díjszabás könyvre vonatkozó díjtételei szerint 3 000-es példányszámig 1/1-es oldalnagyság esetében a díj 9.000,- Ft/mű. A 11 művet véve ez 99.000,- Ft (+ Áfa).

Az asztali naptár (A5-ös méret) 2 000 példányszámig 7.400,- Ft/mű, azaz 81.400,- Ft (+Áfa).

A fali naptár (A3-as méret) 2 000 példányszámig 14.500,- Ft/mű, azaz 159.500,- Ft (+Áfa).

A Díjszabásban a különnyomatok és a levelezőlapok esetében szerepel százalékos díjmegállapítás, ezen esetekben a bolti eladási ár 12%-a a jogdíj.

A Díjszabás arról is rendelkezik, hogy jogosulatlan felhasználás esetén a jogdíj 100%-ának megfelelő pótdíjat kell megfizetni.

A fentiek összegzéseként tehát egyértelműen rögzíthető, hogy *az eredeti alkotások első felhasználásának jogdíjaként a felperes által megjelölt jogdíj igény reális, az a teljesítményével arányos.*

Ad 3. Az egy-egy akvarell alkotói díjaként megjelölt 18.333,-Ft reális, úgy a felperes által nyújtott teljesítményre figyelemmel, mint a mai kortárs művészeti piacra tekintettel.

Ad 4. Az eljáró tanács ismételten hangsúlyozni kívánja, hogy a megrendelésre készített munkák, így szokásosan az alkalmazott művészetek területére tartozók, de például egy portré esetében, vagy a jelen ügyben, a szerzői jogi védettségét nem befolyásolja a „megrendelés” ténye. Ezen esetekben is csak az a döntő: a létrejött mű önálló, egyéni szellemi alkotás-e? A témaválasztás kötelezősége e kérdést semmiképpen nem dönti el.

Budapest, 2006. november 21.

dr. Lindner Gyula
a tanács elnöke

dr. Győri Erzsébet
a tanács előadó tagja

Aknay János
a tanács szavazó tagja